

Erkenningskader kwaliteit vakantieopvang

Inleiding

Het **decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA-decreet van 3 juli 2019)** heeft als doel een kwalitatief, toegankelijk en afgestemd aanbod te realiseren voor alle kinderen van 2,5 tot 12 jaar, vóór en na schooltijd en op schoolvrije dagen, zoals tijdens vakantieperiodes. Het lokaal bestuur vervult hierin een regierol en is verantwoordelijk voor de organisatie, de erkenning en de kwaliteitsbewaking van het aanbod op haar grondgebied.

Met het **wijzigingsdecreet BOA, definitief goedgekeurd op 21 november 2025**, krijgt het lokaal bestuur de opdracht om een lokaal erkenningskader op te stellen. Dit erkenningskader fungeert als instrument om lokale aanbieders te erkennen als opvang- en/of activiteiteninitiatief.

Het kader bepaalt de visie, de voorwaarden en de kwaliteitsverwachtingen waaraan aanbieders moeten voldoen om erkend te worden. Lokale besturen hebben tot **1 september 2026** de tijd om hun erkenningskader(s) te implementeren en het lokale aanbod volgens deze voorwaarden te erkennen.

De **Gemeente Maarkedal** is sinds **1 januari 2026** verantwoordelijk voor de lokale uitrol van het decreet BOA. Om dat te realiseren, stelde de gemeente eerder het **erkenningskader kwaliteit buitenschoolse opvang** vast (gemeenteraad dd. 25/11/2025).

Daarnaast stelt de Gemeente Maarkedal hierbij ook een **erkenningskader kwaliteit vakantieopvang** op. Het doel van het erkenningskader kwaliteit vakantieopvang:

- Het BOA-decreet in Maarkedal realiseren.
- Een middel om de lokale BOA-visie te realiseren.
- Lokale vakantie-opvanginitiatieven te erkennen en hiervoor enkele kwaliteitsrichtlijnen op te leggen.

Dit kader vertrekt vanuit de beleidskeuze van de gemeente Maarkedal om vakantieopvang sterk lokaal te regisseren in functie van continuïteit, toegankelijkheid en kwaliteitsbewaking. Het erkenningskader formuleert **minimumdoelstellingen** en combineert duidelijke voorwaarden met ruimte voor professionele invulling door de organisator. Het vertaalt de Vlaamse minimumnormen naar de lokale context van Maarkedal.

Doelgroep en toepassingsgebied

Dit erkenningskader is van toepassing op vakantieopvang op het grondgebied van Maarkedal en werd opgesteld in lijn met:

- het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA);
- de uitgangspunten en kerngebieden van Opgroeien;
- het voormalige Vlaamse kwaliteitslabel voor kleuteropvang.

Dit erkenningskader is van toepassing op vakantieopvang die:

- Georganiseerd wordt op het grondgebied van Maarkedal.

- Georganiseerd tijdens de schoolvakanties, minimaal tijdens krokus- paas- en zomervakantie.
- Gericht is op kinderen uit het kleuter- én het lager onderwijs;
- Structureel deel uitmaakt van het gemeentelijke BOA-beleid, met inbegrip van planning, kwaliteitsmonitoring en samenwerking met het lokaal bestuur.

Het erkenningskader geldt uitsluitend voor vakantiewerkingen die aantoonbaar en duurzaam verankerd zijn in de lokale samenwerking en regie van Maarkedal. Initiatieven die niet voldoen aan deze structurele voorwaarde komen niet in aanmerking voor erkenning, dit om te kunnen voorzien in een continue en kwaliteitsvolle werking en ad-hoc initiatieven tegen te gaan.

Wettelijk en beleidsmatig kader

Vlaamse minimumnormen (BOA-decreet en uitvoeringsbesluit)

Het lokaal bestuur stelt een erkenningskader kwaliteit vast voor het aanbod dat op zijn grondgebied georganiseerd wordt. Het kader behandelt minstens volgende domeinen:

- Organisatorisch beleid (beleidsvoerend vermogen)
- Pedagogisch beleid
- Medewerkersbeleid
- Toegankelijkheid
- Monitoring en evaluatie
- Verbondenheid

De voorwaarden omvatten minimaal: veilige en kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, naleving van wettelijke veiligheids- en taalvereisten, voldoende competent personeel, en bijzondere aandacht voor toegankelijkheid.

Erkenningsvoorwaarden per domein

Visie en organisatie

Vlaamse minimumnorm:

De organisator beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen en organiseert het aanbod op een veilige, continue en transparante manier.

Maarkedal:

De organisator beschikt over voldoende **beleidsvoerend vermogen**. Dit is de mate waarin de organisator in staat is om een zelfstandig beleid te voeren, rekening houdend met de beschikbare beleidsruimte, met de eigen doelstellingen en met de lokale context, en de mate waarin de activiteiten van de verantwoordelijke en van de medewerkers op elkaar zijn afgestemd in functie van het bijdragen aan de ontplooiing van kinderen.

De organisator:

- onderschrijft de BOA-visie van Maarkedal en wordt structureel toegepast in de vakantiewerking;
- beschikt over rechtspersoonlijkheid of is een publiekrechtelijke rechtspersoon, voert een gezond financieel beleid en kan ook het lokaal bestuur zelf zijn;

- voorziet duidelijk leiderschap en zorgt ervoor dat de taken, rollen en verantwoordelijkheden helder zijn omschreven;
- neemt deel aan gemeentelijke overlegmomenten rond BOA, vakantieplanning en kwaliteitsopvolging- en groei;
- volgt praktische richtlijnen door de gemeente bepaald op, afwijkingen zijn eventueel mogelijk mits voorafgaand akkoord met het lokaal bestuur, zo wordt volgens de richtlijnen:
 - een vakantiewerking georganiseerd tijdens de krokus-, paas- en zomervakantie (in de zomervakantie wordt minstens 4 weken aanbod voorzien);
 - openingsuren gehanteerd van 8h 's morgens tot 17h 's avonds;
 - het gemeentelijk bepaalde dagtarief toegepast;
 - alle praktische informatie, afspraken en eventuele wijzigingen afgestemd met en bekendgemaakt aan het lokaal bestuur;
- zorgt ervoor dat informatie over de activiteiten, openingsuren, inschrijvingen en wijzigingen steeds actueel gepubliceerd worden en correct worden weergegeven;
- verzamelt systematisch feedback van medewerkers, ouders, kinderen en partners en koppelt deze terug aan het lokaal bestuur;
- anticipeert op noden binnen de gemeente en zorgt voor voldoende aanbod om die noden tegemoet te komen;
- reageert tijdig en adequaat op signalen van het lokaal bestuur en wijzigingen in regelgeving;
- staat open voor innovaties en stemt deze af met het lokaal bestuur;
- communiceert helder, tijdig en in klare taal met gezinnen en medewerkers;
- maakt gebruik van de gemeentelijke communicatiekanalen om het aanbod bekend te maken.

In tweede instantie werkt de organisator integer. Onder **integriteit** wordt verstaan: de geldende normen en waarden naleven, minstens in de omgang met gezinnen, kinderen en medewerkers, met specifieke aandacht voor de positieve omgang met diversiteit en het voorkomen van en gepast reageren op discriminatie en grensoverschrijdend gedrag.

Pedagogisch beleid

Vlaamse minimumnorm:

De organisator waarborgt kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, bevordert hun welbevinden en hanteert het Nederlands als omgangstaal.

Maarkedal:

De organisator:

- creëert een rijk, gevarieerd en inclusief vakantieaanbod dat aansluit bij de BOA-visie en biedt daarbij een breed aanbod van sport-, spel- en creatieve activiteiten aan;
- voorziet een leidraad met een dagplanning, activiteitenfiches en thematische uitwerking;
- engageert zich om een pedagogisch beleid uit te werken dat structureel afgestemd is met het lokaal bestuur;

- neemt deel aan gemeentelijke overlegmomenten rond pedagogische kwaliteit;
- draagt bij aan een rijke en gevarieerde vrijetijdsomgeving voor alle kinderen;
- houdt rekening met de interesses en leefwereld van de kinderen;
- staat in voor kwaliteitsvolle interacties met de kinderen en houdt hierbij rekening met:
 - het opvolgen en bevorderen van welbevinden en betrokkenheid van kinderen;
 - het ontwikkelingsniveau, ritme, interesses en eigenheid van kinderen;
 - continuïteit in begeleiding en positieve groepsvorming;
- voorziet voldoende begeleiders voor het aantal kinderen (minstens 1 begeleider voor 15 kinderen) aanwezig om de veiligheid en speelmogelijkheden te garanderen en rekening houdende met eventuele zorgnoden;
- biedt een veilige en gezonde omgeving aan, met de mogelijkheid:
 - binnen als buiten te spelen en te bewegen, er wordt gestreefd naar een gemiddelde beschikbare ruimte tussen 1 – 3 m² per kind;
 - tot rust te komen;
 - een gevarieerd spelaanbod te voorzien dat aansluit bij de interesses en belevingswereld van kinderen;
 - uitdagend en veilig als nodig te zijn;

Daarbij is de voertaal in het opvanginitiatief Nederlands.

Medewerkersbeleid

Vlaamse minimumnorm:

Medewerkers beschikken over de nodige competenties, kennis van het Nederlands en een blanco uittreksel uit het strafregister (type 596.2).

Maarkedal:

De organisator:

- realiseert een medewerkersbeleid met aandacht voor het zorgzaam omgaan met alle begeleiders, betrokkenheid creëren op groter geheel van de organisatie, alsook erkenning en waardering van de begeleiders;
- onthaalt nieuwe begeleiders en voorziet een introductie op de werking (dagverloop, teamwerking, themawerking, arbeidsomstandigheden, ...);
- beschikt over een duidelijk aanspreekpunt per locatie en zorgt voor een vlotte informatiedoorstroming naar het begeleidersteam. Dit aanspreekpunt:
 - beschikt over een attest hoofdanimator of beschikt over een pedagogisch diploma;
 - is verantwoordelijk en kan goed leiding geven aan de groep monitoren;
 - heeft organisatorische vaardigheden;
 - is communicatief vaardig;
 - is sterk in het aansturen van groepsmomenten en versterken van groepsprocessen;
 - voorziet in overleg;

- is sterk in het evalueren en bijsturen van groepsverantwoordelijken en monitoren;
- ziet toe op goede voorbereidingen van de monitoren;
- kan zelfstandig werken;
- heeft een duidelijk inzicht in en ervaring in de vakantiewerking.
- Werkt verschillende profielen met bijhorende taken en verantwoordelijkheden uit;
- zorgt voor uitgewerkte procedure rond ongevallen en ziekte en zorgt ervoor dat deze gekend zijn bij de begeleiders;
- kan voor zichzelf en alle begeleiders van de vakantiewerking een recent en blanco (max. 1 maand oud) uittreksel uit het strafregister (type 596.2) voorleggen;
- zorgt ervoor de vakantiewerkingen met gemotiveerde begeleiders de organiseren, daarbij is oog voor volgende aandachtspunten:
 - Interesse in het werken met kinderen;
 - Inzicht in het aanbieden van geschikte activiteiten voor kinderen van 3 tot 12 jaar;
 - Capaciteiten om te gaan met conflictsituaties;
 - Betrouwbaar en verantwoordelijk zijn;
 - Samenwerken met andere begeleiders en met de ouders;
 - Positief omgaan met diversiteit en inclusie;
 - Reflecteren over de verbetering van de werking;
 - Voldoende kennis van het Nederlands om interactie aan te gaan met kinderen en ouders;
 - Warm, kindgericht handelen waarbij belang van het kind centraal staat;
 - Beschikken over kennis en kunde om te handelen in crisissituaties.

Toegankelijkheid

Vlaamse minimumnorm:

De organisator garandeert toegankelijkheid voor alle gezinnen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke zorgbehoeften.

Maarkedal:

De organisator:

- zorgt voor een laagdrempelig en betaalbaar vakantieaanbod, toegankelijk voor alle gezinnen;
- werkt volgens de gemeentelijke richtlijnen rond inschrijving, openingstijden en tariefbeleid;
- hanteert de door de gemeente jaarlijks bepaalde maximale dagtarieven en past voor inwoners een voorrangbeleid en kortingssysteem toe;
- vermijdt zo maximaal mogelijk extra kosten bovenop de dagprijs en maakt deze vooraf bekend aan het lokaal bestuur;
- staat in voor kosteloze annulering voor de gebruiker tot twee weken voor aanvang van het vakantieaanbod waarvoor ingeschreven, nadien worden enkel kosten aangerekend indien er geen geldig attest kon worden voorgelegd;

- maakt het aanbod bekend via de daarvoor voorzien gemeentelijke communicatiekanalen en sluit aan bij gemeentelijke informatiecampagnes;
- formuleert praktische informatie en afspraken in klare taal en gedeeld deze via gemeentelijke kanalen;
- laat de inschrijvingsprocedure verlopen via het gemeentelijke voorziene inschrijfplatform;
- werkt actief mee aan de toeleiding van gezinnen in kwetsbare situaties en werkt hiervoor samen met gemeentelijke diensten (bv. welzijn OCMW, Huis van het Kind, ...);
- houdt rekening met financiële, praktische en sociale drempels en past waar nodig individuele maatregelen toe in overleg met het lokaal bestuur;
- voorziet een aanbod dat afgestemd is op de noden van kleuters, met aandacht voor rust, nabijheid en veiligheid, zo wordt er bij voorkeur gewerkt met leeftijdsgroepen om aangepaste activiteiten en zorg te kunnen voorzien.

Monitoring en evaluatie

Vlaamse minimumnorm:

De organisator volgt systematisch de kwaliteit op en neemt maatregelen bij tekortkomingen.

Maarkedal:

De organisator:

- evalueert na elke vakantieperiode kort de werking (deelname, toegankelijkheid, tevredenheid) en zorgt dat deze deel uit maken van de jaarlijkse rapportering;
- voorziet een jaarlijkse evaluatie van de werking door de begeleiding en een tevredenheidsbevraging bij de ouders die gebruik maken van de vakantieopvang voor hun kinderen;
- levert jaarlijks het rapporteringsdocument voorzien door de gemeente aan, daarin staan relevante gegevens met betrekking tot de evaluatie van de werking, toepassing van de kwaliteitspijlars, verbeteracties en eventuele opvolging, overzicht van meldingen en klachten, cijfergegevens (bv. deelnemers, bijdragen, activiteitsaantal, ...);
- staat ook open om mee te werken aan gemeentelijke bevragingen;
- meldt elke schending van de fysieke of psychische integriteit van een kind of een medewerker onmiddellijk aan de bevoegde instanties en het lokaal bestuur;
- voorziet in een procedure om mondelinge en schriftelijke klachten te behandelen, waarbij schriftelijke afhandeling is voorzien en waarbij gebruikers op de hoogte zijn van voormelde procedure;
- kan te allen tijde een overzicht van de meldingen en klachten bezorgen aan het lokaal bestuur.

Externe relaties - verbondenheid

Vlaamse minimumnorm:

De Vlaamse overheid beoogt een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten voor kinderen via samenwerking tussen relevante actoren en met een regierol voor de lokale besturen.

Maarkedal:

De organisator

- werkt samen met scholen, welzijnspartners en vrijetijdsaanbieders om een geïntegreerd vakantieaanbod te realiseren;
- werkt samen met of neemt deel aan het lokaal samenwerkingsverband;
- draagt bij aan een geïntegreerd vakantieaanbod binnen Maarkedal en ondersteunt de regierol van het lokaal bestuur;
- organiseert het aanbod in opdracht van of in samenspraak met het lokaal bestuur, of is het lokaal bestuur zelf;
- werkt actief samen met de gemeentelijke diensten vrije tijd, welzijn en onderwijs;
- zorgt voor een vlotte informatiedoorstroming naar het lokaal bestuur en de BOA-coördinator;
- volgt de gemeentelijke afspraken rond samenwerking en gegevensdeling;
- werkt mee met gemeentelijke acties, projecten en campagnes die gericht zijn op inclusie, gezondheid, veiligheid en participatie.

Procedure erkenning en opvolging

Aanvraagprocedure

Voor de eerste erkenning kan een aanvraag ingediend worden tussen 01/07/2026 en 10/07/2026. In 2029 wordt het erkenningskader geëvalueerd en wordt een nieuwe aanvraagperiode voorzien. De aanvraag gebeurt via het door het lokaal bestuur voorziene aanvraagformulier.

Wanneer het lokaal bestuur zelf organisator is van vakantieopvang, wordt dezelfde erkenningsprocedure gevolgd als voor externe aanbieders. De beoordeling gebeurt op basis van identieke criteria en verslaggeving.

Beoordeling en beslissing van de erkenningsaanvraag

De aanvragen worden inhoudelijk beoordeeld door de gemeentelijke BOA-coördinator op basis van dit erkenningskader. Indien nodig kan bijkomende informatie worden opgevraagd. Daarna worden de aanvragen ter goedkeuring voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen.

De erkenning gebeurt na **goedkeuring** door het college van burgemeester en schepenen. De beslissing wordt schriftelijk meegedeeld aan de organisator. In geval van betwisting of discussies over de toepassing van het kader geeft het college van burgemeester en schepenen een gemotiveerde beslissing weer.

Procedure

De erkenning van het gemeentelijk vakantieaanbod verloopt in twee fasen:

1. **Vaststelling erkenningskader (gemeenteraad 30/06/2026)**
 - Goedkeuring van het erkenningskader kwaliteit vakantieopvang
2. **Erkeningsprocedure (01/07/2026 – 10/07/2026)**
 - De erkenning gebeurt op basis van de aanvragen en het erkenningskader
 - De erkende locaties worden opgenomen in het **interne gemeentelijke overzicht van erkende opvangplaatsen** ("lokaal register").

Rapportering

De gemeente bewaakt de kwaliteit permanent via interne opvolging, rapportage en jaarlijkse evaluatie. Vanaf najaar 2026 voorziet het lokaal bestuur jaarlijks **een rapporteringsdocument** aan de erkende aanbieders vakantieopvang.

Handhaving

De handhaving van het lokaal erkenningskader is een opdracht van het lokaal bestuur. De organisator dient jaarlijks het door het lokaal bestuur voorzien **rapporteringsdocument** in als verantwoording. Dit rapporteringsdocument dient als evaluatie op de voorwaarden opgenomen in het erkenningskader.

Een **kwaliteitsbezoek** is daarnaast ten allen tijde mogelijk naar aanleiding van een klacht. De evaluator komt ter plaatse en gaat in gesprek met de verantwoordelijke en begeleiders. Bij een kwaliteitsbezoek wordt ook rekening gehouden met de resultaten van de evaluaties. De evaluator maakt van het bezoek een verslag met aanbevelingen.

Indien wordt vastgesteld dat de organisator onvoldoende aan de slag is gegaan met de aanbevelingen, volgt er een evaluatiegesprek waarbij een medewerker van het lokaal bestuur aansluit. Een negatieve evaluatie kan leiden tot verlies van de erkenning na een beslissing van het college. Verlies van de erkenning kan op elk moment ook bij dwingende redenen.

Duurtijd van de erkenning

Dit lokaal erkenningskader treedt in werking vanaf 30 juni 2026 en is geldig tot en met 31 augustus 2031. Er wordt een grondige evaluatie en mogelijke bijsturing voorzien in 2029.

Na positieve beoordeling wordt de erkenning toegekend voor een onbepaalde duur, op voorwaarde dat via jaarlijkse rapportering wordt aangetoond dat er blijvend aan de erkenningsvoorwaarden wordt voldaan, en onder voorbehoud van wijzigende regelgeving.

Financiering van erkend aanbod

De lokale erkenning zoals bepaald in dit kader verleent op zich geen recht op subsidies, maar is wel **een voorwaarde om in aanmerking** te komen voor financiële ondersteuning binnen het lokale BOA-beleid. Het lokaal bestuur bepaalt afzonderlijk, via een subsidiereglement of via beslissingen van de bevoegde organen, welke erkende aanbieders financiële ondersteuning ontvangen en onder welke voorwaarden.

Slotbepaling

Dit erkenningskader treedt in werking na goedkeuring door de gemeenteraad in 30/06/2026. De erkenningen op basis van dit kader zullen gelden vanaf **1 juli 2026**, met jaarlijkse opvolging.

Het kader vormt de inhoudelijke en organisatorische basis voor het gemeentelijk BOA-beleid in Maarkedal en kan worden aangepast bij wijziging van regelgeving of lokale omstandigheden.

**Goedgekeurd in de gemeenteraad van Maarkedal, 30 juni 2026,
Namens het college van burgemeester en schepenen,**

Gemeente Maarkedal

